

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudce Mgr. Marka Zimy a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové v právní věci

žalobců: a) **Mgr. Dušan Dvořák**
bytem Přichystalova 180/14, 779 00 Olomouc
b) **Cannabis is The Cure, z.s.**, IČO 266 70 232
sídlem Přichystalova 180/14, 779 00 Olomouc
c) **Ateliér ALF, z.s.**, IČO 226 80 101
sídlem Ospělov 6, 798 55 Ludmírov
d) **European Educational Cannabis Clinic, z.s.**, IČO 227 27 281
sídlem Ospělov 6, 798 55 Ludmírov
e) **Společnost sociální ekologie Art & Body Language Factory, z.s.**,
IČO 227 24 303
sídlem Ospělov 6, 798 55 Ludmírov
f) **European Society of Investors in Natural and Social Sciences Research,
z.s.**, IČO 706 31 298
sídlem Slezská 756/14, 120 00 Praha 2
žalobci b) až f) zastoupeni obecným zmocněncem Mgr. Dušanem Dvořákem
bytem Přichystalova 180/14, 779 00 Olomouc

v řízení o dvou určovacích správních žalobách a žalobě na ochranu osobnosti z 23. 12. 2024

takto:

- I. Žaloby se odmítají.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci a žalobní argumentace

1. Žalobci se na soud obrátili s třemi žalobami:
 - i) žalobou na určení příslušného orgánu pro přijetí legislativy, jak poznat legální konopí, a implementaci závazných evropských předpisů;
 - ii) žalobou na určení orgánu, který měl prošetřovat trestní podněty ve vztahu ke zločinům spáchaným na lidech, kteří byli zapojeni do výzkumu Konopí je lék;
 - iii) žalobou na ochranu osobnosti proti České televizi.
2. K **první žalobě** uvedli, že jde o určovací žalobu a požadují, aby soud určil následující státní orgány. Orgán, který byl od vzniku České republiky až do nabytí účinnosti zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách (tedy do 31. 12. 1998) odpovědný za právně závazný prováděcí předpis jak poznat legální konopí. Orgán, který byl od účinnosti zákona o návykových látkách do 1. 5. 2004, odpovědný za implementaci evropské úpravy, jak poznat legální konopí. Orgán, který byl od účinnosti uvedeného zákona do 1. 5. 2004 odpovědný za právně závazný předpis jak poznat legální konopí s limitem do 0,3 % THC. Orgán, který byl od 1. 5. 2004 odpovědný za neignorování

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Pechočová

a řádnou aplikaci unijního předpisu jak poznat legální konopí kontrolními orgány. Žalobci dále uvedli, že se postupně obrátili na všechny možné orgány, ale ty jim odmítly tuto informaci vydat. Žalobci dodali, že hodlají na orgány, které soud určí, podat žalobu na legislativní nečinnost.

3. K **druhé žalobě** uvedli, že jde o určovací žalobu a následnou zásahovou žalobu na soudem určený odpovědný orgán, který byl od roku 2012 povinen řádně prošetřit trestní podněty na porušení § 149 odst. 4 a 5 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Nejvyšší státní zástupce, ministr spravedlnosti, justice i kontrolní orgány odmítali přikázat prošetřit páčání zločinů prostějovskými orgány činnými v trestní řízeních na lidech zapojených do výzkumného programu Konopí je lék. I zde žalobci uvedli, že se neúspěšně obraceli na řadu orgánů, proto je třeba, aby příslušný orgán určil soud.
4. K **třetí žalobě** uvedli, že Česká televize i Český rozhlas kryjí kartel justice s exekutivou a o žalobci a) vysílají nepravdivé reportáže. Požádali proto, aby soud rozhodl, že veřejnoprávní média porušila práva žalobců na ochranu osobnosti. V doplnění žaloby poté uvedli, že jde o civilní žalobu, kterou podávají pouze na Českou televizi.

2. Posouzení věci soudem

5. Soud posoudil všechny tři podané žaloby, přičemž se nejprve zabýval jejich přípustností. Dospěl k závěru, že žádná z žalob není přípustná.

2.1 K první žalobě

6. První žalobu označili žalobci jako žalobu určovací, přičemž po soudu požadují, aby určil příslušný orgán, který měl povinnost přijmout (podzákonnou) legislativu k otázce legálního konopí. Z doplnění žaloby z 1. 1. 2025 (čl. 20) plyne, že na takto určený orgán chtějí žalobci následně podat „žalobu na legislativní nečinnost“.
7. Správní soudy poskytují *ochranu veřejným subjektivní právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínky stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon* [§ 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.)]. Pravomoc soudů je vymezena především v § 4 s. ř. s., ze kterého plyne, že soudy rozhodují o žalobách proti rozhodnutí, ochraně proti nečinnosti správního orgánu, ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, kompetenčních žalobách, ve věcech volebních a věcech politických stran a o zrušení opatření obecné povahy.
8. Soudní řád správní ani jiný předpis nezakládá správním soudům pravomoc rozhodovat o určovacích žalobách, v nichž žalobce požaduje určit příslušný orgán pro své následné kroky (zde pro podání žaloby na legislativní nečinnost). Takto formulovaná žaloba je proto nepřípustná.
9. Ačkoliv je z žaloby zcela zřejmé, že žalobci požadují určení příslušného orgánu, zvažoval soud, zda ji nelze vyložit tak, že se již nyní domáhají nějakého nároku z tvrzené legislativní nečinnosti, přičemž pouze nevědí, koho označit za žalovaného. Dospěl však k závěru, že i pokud by tomu tak bylo, nemohlo by to nic změnit na nepřípustnosti žaloby. Proti tvrzené legislativní nečinnosti (při přijímání podzákonných předpisů) se totiž nelze bránit ve správním soudnictví.
10. Proti nečinnosti správního orgánu se lze v některých případech bránit žalobou na ochranu proti nečinnosti dle § 79 a násl. s. ř. s. a v některých žalobou na ochranu před nezákonným zásahem dle § 82 a násl. s. ř. s. První žalobní typ připadá v úvahu, pokud je správní orgán nečinný při vydávání *rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení* (§ 79 odst. 1 s. ř. s.), druhý je použitelný tehdy, pokud jde o jinou „nečinnost spočívající v neučinění jiného úkonu než rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.“ [usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (NSS) ze 16. 11. 2010, čj. 7 Aps 3/2008-98, č. 2206/2011 Sb. NSS, bod 20]. Nicméně ne každá forma nečinnosti správního orgánu automaticky představuje zásah, proti němuž se lze bránit zásahovou žalobou (rozsudek NSS ze 17. 5. 2023, čj. 9 As 95/2023-26, bod 11).

11. Žalobci v doplnění žaloby uvedli, že se hodlají bránit proti tvrzené legislativní nečinnosti, přičemž z jejich argumentace je patrné, že jde o nečinnost při přijímání podzákonného právního předpisu. Ten není rozhodnutím ani osvědčením, a nelze se proto proti takové nečinnosti bránit žalobou na ochranu proti nečinnosti. V úvahu nepřipadá ani zásahová žaloba, neboť orgány veřejné moci při vydávání podzákonných předpisů nevystupují jako správní orgány ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (srov. též přiměřeně závěry NSS k pravomoci vlády přijímat krizová opatření v rozsudku z 30. 6. 2021, čj. 9 As 264/2020-51, č. 4232/2021 Sb. NSS, bod 71 a 72, a závěry Nejvyššího soudu v rozsudku z 30. 9. 2020, sp. zn. 25 Cdo 366/2020-109, v němž se zabýval civilní žalobou na uložení povinnosti ministerstvu připravit novelu zákona). Proti jejich legislativní nečinnosti se tudíž nelze před správními soudy bránit
12. Žaloba je nepřípustná, což představuje neodstranitelný nedostatek podmínek řízení. Takovou žalobu musí soud odmítnout postupem dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

2.2 K druhé žalobě

13. I druhou žalobou se žalobci domáhají, aby soud určil příslušný orgán. Také ve vztahu k ní proto platí závěry, které soud uvedl výše, o nedostatku pravomoci správních soudů o takové žalobě rozhodnout a o nepřípustnosti takto formulované žaloby.
14. Žalobci avizovali, že na určený orgán následně chtějí podat zásahovou žalobu, přičemž zásah spatřují v „*neprošetření trestních podnětů*“. Ani tato argumentace nezakládá přípustnost jejich žaloby.
15. Správní soudy totiž nemají možnost jakkoliv rozhodovat o trestních věcech: „*ze soudního řádu správního ani z žádného jiného zákona nevyplyvá, že by [...] byla založena jakákoli kompetence rozhodovat ve věci samé v soudně trestních věcech [...] Stejně tak ale není v pravomoci [...] přezkoumávat postup orgánů činných v trestním řízení, ani prošetřovat a vyřizovat stížnosti na tvrzený nesprávný postup správního orgánu. Soud na sebe nemůže vztáhnout pravomoci kontrolní nebo dozorní, protože mu je zákon nesvěřil. 'Prošetření případu' a zjednáání nápravy jinou formou, než kterou by připouštěl zákon, tedy správnímu soudu nepřislouží*“ (usnesení NSS z 21. 8. 2003, čj. Na 579/2003-10; z novějších rozhodnutí např. rozsudky NSS z 24. 9. 2014, čj. 4 As 129/2014-40, bod 12 a násl., a z 6. 1. 2021, čj. 8 As 184/2020-35, bod 34). Soud tudíž ve správním soudnictví nemůže posuzovat jakýkoliv zásah spočívající v neprošetření trestních podnětů. Tento závěr platí bez ohledu na žalobní typ, který by žalobci zvolili (rozsudek NSS z 28. 4. 2005, čj. 2 Aps 2/2004-69, č. 623/2005 Sb. NSS).
16. I tuto žalobu je proto třeba odmítnout postupem dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

2.3 K třetí žalobě

17. Třetí žaloba je formulována jako žaloba na ochranu osobnosti. Jde tedy o věc, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení (§ 46 odst. 2 s. ř. s.), přičemž i žalobci si jsou vědomi, že jde o žalobu civilní, která nenáleží do pravomoci správních soudů. Ve svém podání z 25. 1. 2025 (čl. 55) uvedli, že o jejich civilní žalobě bude rozhodovat „*zcela jistě jiný senát civilní*“. I tato civilní žaloba je proto nepřípustná.
18. Soud nicméně zvažoval, zda třetí žalobu neměl vyloučit k samostatnému projednání a následně ji předat k projednání civilnímu úseku zdejšího soudu. Dospěl však k závěru, že takový postup není v tomto případě možný.
19. Žalobu podali společně všichni žalobci, přičemž žalobce a) k výzvě soudu výslovně uvedl, že není pouze zástupce zbývajících žalobců, ale též žalobce (bod IV vyjádření z 25. 1. 2025). To má však vliv na otázku věcné příslušnosti. Zatímco žalobu na ochranu osobnosti žalobce a) jako fyzické osoby by projednával okresní (obvodní) soud, žalobu na ochranu pověsti zbylých žalobců jako právnických osob by projednával krajský soud [§ 9 odst. 2 písm. i) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (o. s. ř.)]. Civilní žalobu proto nebylo možné vyloučit a předat civilnímu úseku zdejšího soudu, neboť ten o ní není věcně příslušný v celém rozsahu rozhodnout.

20. I třetí žalobu je proto nutné odmítnout, a to postupem dle § 46 odst. 2 s. ř. s.

3. Závěr a náklady řízení

21. Soud dospěl k závěru, že v případě prvních dvou žalob je dán neodstranitelný nedostatek podmínek řízení, neboť nejde o žaloby, které by mohly správní soudy projednat. V případě třetí žaloby jde o věc spadající do pravomoci civilních soudů. Soud proto žaloby výrokem I. jako celek odmítl, a to podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve vztahu k první a druhé žalobě a podle § 46 odst. 2 s. ř. s. ve vztahu k třetí žalobě.
22. Výrokem II. soud rozhodl o náhradě nákladů řízení postupem dle § 60 odst. 3 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá na jejich náhradu právo.

Poučení:

- I. Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

- II. Ve vztahu k třetí žalobě (civilní žalobě na ochranu osobnosti, resp. ochranu dobré pověsti) mohou žalobci do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení podat v téže věci žalobu u místně příslušného soudu. V případě žalobce a) je věcně příslušný okresní (obvodní) soud, v případě žalobců b) až f) je věcně příslušný krajský (městský) soud.

Dojde-li žaloba v této lhůtě k místně příslušnému soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení, platí, že řízení bylo zahájeno dnem, kdy došla odmítnutá žaloba krajskému soudu (§ 46 odst. 2 s. ř. s. a § 82 odst. 3 o. s. ř.).

Praha 13. února 2025

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu